

2016

**Siketvakok
Országos
Egyesülete**

**Szerkesztette:
Földesiné
Juhász Viktória**

SZEMFÜLES 2016/6

TARTALOM

SZERKESZTŐI KÖSZÖNTŐ	3
BETEKINTŐ – EGYESÜLETI HÍREK, INFORMÁCIÓK	3
Tábori élmények	3
Klubjainkról	8
KITEKINTŐ – HÍREK, ESEMÉNYEK AZ EGYESÜLETEN TÚLRÓL ...	14
ÓCEÁN – LELKÜNK TITKAI	16
MOSZAT – ÉRDEKESSEGEK	18
GYEREKKUCKÓ – BABÁKNAK ÉS MAMÁKNAK	19
MAZSOLA – RECEPTEK	20
PENGŐ – PÉNZÜGYI ROVAT	23
BARANGOLÓ – HAZÁNK LÁTVÁNYOS HELYEI	28
A tihanyi apátság története – Tihanyi Bencés Apátság.....	28
NEVETNI MINDIG JÓ – HUMOR	33
VIRÁGSZIROM – IDÉZETEK, VERSEK	34
IMPRESSZUM	35

SZERKESZTŐI KÖSZÖNTŐ

A nagy szavak nem érnek semmit,
Elszállnak, mint az őszi szél
De a szeretet, ha tiszta szívből fakad,
Elkíséri az embert, amíg él.

József Attila

Ezzel a számomra nagyon kedves idézettel kívánok kellemes időtöltést az olvasáshoz.

Földesiné Juhász Viktória
Felelős szerkesztő

BETEKINTŐ – EGYESÜLETI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Tábori élmények

Ebben a cikkben folytatódik az idei egyesületi táborról szóló beszámoló. Az előző számban a tábor főszervezőjével, Kimlei Gáborral beszélgettem, most pedig két tagunkkal készült interjú következik:

Beszélgetés Huszár Zsuzsával

Úgy hallottam, az idei tábor volt a második, amire elmentél. Beszéljünk picit a tavalyi, első táborodról. Honnan jött az ötlet, hogy elmenj erre a nyaralásra?

Azért jelentkeztem, mert szerettem volna már kikapcsolódni, kiszakadni otthonról, kiszakadni a hétköznapiakból. Nem volt korábban lehetőségem nyaralni. Táborozni sem voltam, még az iskolai évek alatt sem.

Milyen érzésekkel készültél életed első táborozására?

Vegyes érzelmek voltak bennem. Egyrészt, nagyon örültem annak, hogy kimozdulhatok otthonról; másrészt viszont tele voltam félelmekkel. Félttem attól, hogy a látás-és hallássérülésem mennyire fog akadályozni a nyaralásban. Hála Istennek, a félelmem volt nagyobb, mert hihetetlen jól éreztem magam. Ezért is bátorkodtam jelentkezni az idei egyesületi nyári hétre is.

Amikor megérkeztetek a tábor helyszínére, mi volt az első benyomásod?

Az, hogy gyönyörű helyre érkeztem... Mindenki kedves, aranyos volt, a segítők kitették szívüket-lelküket.

Így visszaemlékezve bő egy év távlatából, mi jut először eszedbe a táborról?

Az, hogy miért is nem voltam korábban ilyen.

Óriási maradandó élményt jelent, a szauna, a jacuzzi, a karaoke kipróbálása, és a tábortűz.

Mi jelentette a legnagyobb élményt számodra?

A teljes, aktív kikapcsolódás. Minden tetszett: strandolás, sétálás, kézműveskedés, traktorozás, élménymedencézés.

Hogyha három gondolattal kellene jellemezned életed első táborozását-nyaralását, mik lennének ezek?

Nem voltam magányos, aktívan kikapcsolódtam, jó volt úgy, ahogy volt.

Ráadásul gondolat pedig: Megtapasztaltam azt, hogy hallás-és látássérülten is lehet menni nyaralni, ez nem akadály annak, hogy jól érezzem magam.

Gondolom, nem volt kérdés, hogy jelentkez az idej táborozásra...?

Elsők között jelentkeztem! Már nem voltak bennem félelmek, tudtam, hogy jó lesz. Sokat segített az is, hogy akadálymentes panzióba készültünk. A csapat sem volt már idegen...

Mit jelentett az akadálymentes panzió?

Azt, hogy nem voltak össze-vissza lépcsők, jól megközelíthetőek voltak a mellékhelyiségek, az étterem is a panzió épületén belül helyezkedett el. Egyszerűen: minden jól átlátható volt számomra.

Milyen programok voltak az idej táborban?

Minden nap volt valami: strandolás, buszkirándulás, borkóstolás, sétakocsikázás, kézműveskedés, kenyérlángos sütés.

Mi volt a legnagyobb élményed?

A sétakocsikázás. Kikocsikáztunk a határba, ahol megnézhattuk a vadon élő növényeket, madarakat.

Most következik a kedvenc részem: Már alig várom, hogy elmeséld az olvasóknak is a kisbékás élményedet...

Igen. Ez volt a legeslegnagyobb élményem! Ez úgy volt, hogy visszafelé kocsikázva megálltunk a Tápó folyónál. Ez egy kis sekély folyócska kint a határban. Leszálltunk a kocsiról, és mezítláb belementünk a vízbe. Itt találkoztam a kisbékákkal, ugrándoztak a lábamra; aztán, az egyik kisbékát meg is fogtam. Olyan kedves élmény volt, ahogy ennek a kis teremtménynek dobogott a kis picit, apró szíve. Sokan

azt gondolják, hogy a békák milyen egy csúf, barátságtalan állatok. Pedig egyáltalán nem azok. A békák is kedves, kis aranyos teremtmények!

Hogyha lesz, elmész majd a jövő évi egyesületi táborba is?

Igen, szeretnék. Rajtam nem fog múlni.

Zsuzsa és Ibolya pihenés közben

Tábori élmények (2016 aug 7-12)

Csörgő Ibolyának hívnak, látás-hallássérült vagyok. 54 éves. Másfél évvel ezelőtt kerültem kapcsolatba az egyesülettel, azóta vagyok tagként nyilvántartva.

A Svoe jóvoltából részt vehettem egy nyaraláson Tápiógyörgyén, amit tábornak neveznek.

Számomra nagyon érdekes utazás és szórakozás volt, mert így jobban megtudtam figyelni, hogyan tudnak boldogulni a tagok, akik részt vettek ebben a táborban. Sajnos nekem is romlik a látásom, hallásom, így sokat tanulhatok tőlük. Legjobban a vidámságuk ragadott meg; és az, hogy a problémákon hogyan tudnak felülkerekedni, tovább lépni. Persze nem hagyva ki a dolgozókat, tolmácsokat, segítőköt sem, mert nélkülük sehol nem lennénk. Én másfél éve kerültem az egyesülethez. A gyorsan romló látásom miatt kértem segítséget. Most jelenleg járok internetet tanulni, ami számomra nagyon nehéz, mert a hallásom olyan rossz hogy alig értem a gépi hangos olvasást, egyes szavakat másképp értek, de az oktatómmal azon vagyunk hogy legalább az alapot megtanuljam. A többi dolgozóról pedig még annyit, hogy csodálom a türelmüket, a kedvességüket, le a kalappal előttük.

7. vasárnap:

Indulás: Keleti pályaudvar 15:45-kor.

Első nap Gy. Ildikó volt a kísérőm a vonaton, Katival és V. Tamással utaztam 4-es ülésen. Hát ezek folyamatosan kommunikáltak egymással, sokat nevetgéltek, így nem unatkoztam az úton, csak arra eszméltem, hogy már ott is vagyunk. Egy kis busz várt ránk, ami a panzióhoz vitt minket. A szobatársam H. Zsuzsi már ott várt ránk, mert őt a fia vitte le kocsival.

Az egyik legszebb szobát kaptuk, itt minden megvolt, amire szükségünk volt (erkély, tv, klímaberendezés, hűtő, 3 lámpa és még kanapé is) szóval szuper volt. Maga a panzió is, meg a község is nagyon tetszett.

A szobánkban az ágyat szétválasztottuk, a sarokban lévő tölcéses lámpa pedig nagyon szép volt. Éjszakára égve hagytuk, hogy Zsuzsinak legyen tájékozási támpontja, de aztán kiderült, hogy nem volt jó ötlet, mert szúnyogok jelentek meg.

Az ebédlőben mindennap ugyanoda ültünk, ahol a legelső alkalommal elfoglaltuk az asztalt, így nem volt kavarodás. Szerencsénkre Márti is oda ült a kislányával Flórával, így ő is szórakoztatott minket, nagyon édes volt. H. Zsuzsi nagyon finom csokitortát hozott, este K. Dorottya szeletelte fel és tálalták.

H. Zsuzsi mindennek örült, az öröme ragadós volt, így jól kiegészítettük egymást. Segítettem neki, ha úgy láttam vagy kérte, mert előre megbeszéltük, hogy hagyjam egyedül csinálni a dolgokat. A kísérők mindennap cserélődtek, így volt alkalmam a többieket is közelebről megismerni és ez jó volt. Szerintem a csapatnak a legnagyobb főnyeremény Bodó Zoli, aki elképesztően tud bánni az emberekkel és nagyon sokszínű beleváló fiatal ember.

A strandolás nagyon jó volt, bár egyeseknek hideg volt a víz, de én szinte végig fürödtem, úszkáltam. Labdáztam Katival, Istvánnal, Lacival, V. Tamással, tulajdonképpen időközönként a többiekkel is cserélődve.

8. hétfő:

Busszal Tápiószentmártonba---Múzeumlátogatás.

Adrienn a kísérőnk.

Múzeum: Én nem mentem be, mert sötét volt, ezért kint vártam. A többiek elmondása szerint sok mindenről nem maradtam le, mert vitrinben voltak a tárgyak, a fény is gyenge volt, inkább a hintóról beszéltek, az tetszet nekik. Én a kézműves dolgokat szeretem, a faragott, vésett, festett tárgyakat, de ehhez rendes természetes fény kell, ahhoz, hogy az apróbb mintákat is lássam. Nagyon szép volt a táj a hozzá tartozó épülettel, ami panzió is. Ezután egy nagy sétát tettünk, lovakat, szamarat, szárnyasokat láttunk. Az épületben lévő szép nagy lovakat meglehetett simogatni.

Hazafelé menet nagyon finom fagyit ettünk, ez kimondottan fagyis volt

Sajnos nem volt fényképező gépem, így nem tudtam képeket készíteni, ezért köszönöm a képeket (CD-n) az egyesülettől.

Este vacsora után (finom ételeket kaptunk) én tévéztem, az Olimpiai híreket néztem, Zsuzsi meg elment sétálni a többiekkel.

Nem tartottam velük, hamar sötétedett, mert én sötétben nem hallom, hogy mit mondanak, legtöbbször szájról ovasok.

9. kedd:

Réka meg Gabi is a kísézőnk.

Lovaskocsikázás a természetvédelmi területen.

Ez tetszett a legjobban. Itt sokat nevetgélünk, de sajnos nem mindenki tudta élvezni a sok bogárcsípés miatt.

Idegenvezető előadása: Egy nagy csupasz tájról, ahol se fa, se bokor, ahol még a madár is alig jár, mégis volt miről mesélnie.

Én egy gólyát láttam, Zsuzsi meg békával találkozott, a többiek meg a bogarakat hesegették, annyi volt.

Növényekről, fűszerekről is beszélt az idegenvezető. Szerencsére vittem kalapot, ugyanis annyira vakított a nap, hogy nélküle szinte semmit nem láttam volna a tájból.

10. szerda:

Szilvi a kísézőnk.

Tápiószele: múzeumlátogatás.

Itt már legalább láttam valamit és tetszett a történelemóra is. A Blaskovich Múzeum kertje a szobrokkal is szép volt.

Este bingó játék, itt segítőre volt szükségem, mert nem ismertem ezt a játékot. Viktória segített, ugyanis nem mindig hallottam, milyen számot húztak.

11. csütörtök:

Ildikó a kísézőnk.

Reggel sajnos hideg esős időre ébredtünk, így az aznapi strandolást el lehetett felejteni.

Szerencsére elállt az eső, így megnéztük a Pszichiátriai otthon kertjét, ami nagyon szép, nagyon gondozott volt.

A faluházban - közösségi program: Gyöngyfűzés, origami papírhajtogatás, kosárfonás, különböző festés, ragasztás stb.

Én inkább figyeltem, hogyan boldogulnak, nagyon ügyesek voltak. Legközelebb már én is részt tudok venni ebben.

Délután meglátogattuk a Falumúzeumot, ahová szintén nem mentem be, mivel sötét volt, ezért kint a teraszon vártam, közbe figyeltem, hogyan készítik kint a szabadban a kenyérlángost.

Közben kijött az első csoport, be a másik csoport. Míg kint vártunk a teraszon, Bodó Zoli előadást tartott nekem, hogy mit láttak bent a múzeumban. Nagyon jól esett és még egyszer köszönöm neki.

Ezután a szabadban megterített asztalnál elfogyasztottuk a kenyérlángost, ami isteni finom volt. Na aztán jött az áram kimaradás, a zuhé, mindenki szaladt a szakadó esőben a panzióba, igencsak eláztak azok, akiknek nem volt esernyője.

12. péntek:

Hazautazás.

Így visszaemlékezve, a legeslegnagyobb élményem az volt, hogy kint lehettem a természetben, egy ilyen csodálatos, gyönyörű helyen.

Voltak vidám, mosolyogtató helyzetek, ilyen például, amikor kitaláltuk a szobatársammal, hogy szeretnénk végre egy igazi fagyit enni. Egyik délelőtti program befejeztével neki is indultunk egy közeli cukrászdába kísérőnkkel hármásban. Amikor hátranéztünk, azt láttuk, hogy követ minket az egész csapat. Elterjedt a hír ugyanis, hogy mi fagyizni indultunk, és ők is kedvet kaptak a fagyizáshoz. Mikor odaértünk, kiderült, ebédszünet miatt zárva a fagyizó...

Másik kedves vidám emlékem, amikor megérkeztünk a szállásunkra a szobánkba. Volt ott egy nagy falra szerelhető laptv, aminek sehol nem találtuk a bekapcsolóját. Ott volt még velünk picit a szobatársam fia, aki szintén azt próbálta kitalálni, hogyan is kell a laptv-t bekapcsolni. Mire észrevettem, hogy a laptv alján, -amikor épp odavetődött egy kis fény- van pár szürkés kis érintőgomb. Na, ezek voltak a kapcsolói a tv-nek.

Harmadik kedves dolog, ami így eszembe jut, hogy milyen kis előrelátó voltam. Ugyanis vittem kötelet a ruhaszárításhoz, amit kikötöttünk a szobánkhoz tartozó erkélyre; vittem varrókészletet, kiskést.

Egyszóval kedves, vidám, tartalmas hét volt.

Köszönök mindent és mindenkinek!

Csörgő Ibolya

Klubjainkról

Ebben a cikkben a klubokkal ismerkedhetnek meg a kedves olvasók. Beszélgettem a klubok szervezőivel, melynek anyaga itt következze:

Rehabilitációs Klub (Kiss Szilvia, Királyhidi Dorottya)

- Honnan jött a klub ötlete?

- K. Sz.: A klub létrejöttének az volt a célja, hogy legyen egy olyan felület, ahol az elemi rehabilitációban részt vevő vagy korábban részt vett kliensek tapasztalatokat, technikákat tudjanak cserélni egymással; hogy egy sorstársi közösség jöjjön létre.

- Honnan szedtek témákat?

- K. Sz.: Az előző évben olyan témákat próbáltunk hozni, amik a mindennapi élethez kapcsolódnak (továbbra is ez a cél, hiszen elemi rehabilitációs klub). Annak örülnék a legjobban, ha maguk a klub tagjai hoznának témajavaslatokat, mik azok, amik a

mindennapi, önálló életvitelhez kapcsolódva őket foglalkoztatja, miről hallgatnának meg más ötleteket, ki hogyan csinálja például a hagymaszeletelést.

- Milyen a részvételi arány a klubokon?

- **K. Sz.:** A részvételi arány vegyes, voltak olyan témák, ami több embert érdekelt, és volt olyan alkalom is, amin kevesebben voltak. Átlagban azt hiszem kb. 6-7 fő szokott eljönni.

- Milyen a klubok összetétele látás-hallássérülés szempontjából?

- **K. Sz.:** Látás,- hallássérülés szempontjából is nagyon változó.

- Vannak már tervek az elkövetkező klubokra?

- **K. Sz.:** A klubok témája erre az évre már megvan, amit Dorkával közösen állítottunk össze, az alapján, hogy mit gondolunk fontosnak, mi érdekelheti a klub résztvevőit. De szeretném kihangsúlyozni még egyszer, hogy azt szeretnénk, hogy a tagok határozzák meg a témákat.

- Kik jelentkezhetnek?

- **K. Sz.:** Bárki csatlakozhat, és szeretnénk, ha ennél a klubnál is megvalósulna az előzetes jelentkezés.

Szabadidős klub (Kimlei Gábor, Vidákovich Viktória, Molnárné Katona Eszter)

- Honnan jött a szabadidős klub gondolata?

- **K. G.:** A szabadidős klub azért alakult, hogy a tagoknak teret biztosítsunk tapasztalataik kicserélésére, szabadidő kellemesebb eltöltésére, közös programokon való részvételre.

- Mi a klub célja?

- **K. G.:** Tulajdonképpen kapcsolódik az előző kérdéshez. Pl. a tagok ismerjék meg egymást, beszéljenek közös dolgaikról, tapasztalatokat cseréljenek.

- Mennyien látogatják ezeket a programokat?

- **K. G.:** Ez változó: általában 7-15 fő jön össze a klubok alkalmából. A csoportban még hozzáadódik a kísérők, jeltolmácsok személye, így 20 fő fölött is részt veszünk egy-egy programon.

- Milyen a résztvevők összetétele a látás,- hallássérülés szempontjából?

- **K. G.:** Kommunikáció szempontjából azt mondhatni, kétfelé oszlik a csoport: jelnyelv-használókra, hangzó beszéddel kommunikálókra. Egy harmadik csoport is megfigyelhető - főleg, akik újonnan csatlakoznak a rehabilitáción keresztül - akiknek nem megfelelően van beállítva a hallókészülékük és így nehezen értik a hangzó beszédet, ugyanakkor a jelnyelvet nem ismerik. Velük írólap és filctoll segítségével, ill., bluetooth-os kijelzőre való billentyűzettel írással lehet kommunikálni, az aktuális program témáját részletezni.

Ennél a csoportnál megfigyelhető, hogy – a látásmaradvány alapján lehetséges lenne – még nem igazán tudnak szájról olvasni.

- Hogyan zajlik egy ilyen összejövétel?

- **K. G.:** Általában az egyesületben van a gyülekező és innen együtt indulunk a program helyszínére.

Ilyenkor természetesen biztosított a személyi kísérés, jeltolmácsolás az igények és létszám függvényében. A program zárultával a hazakísérésig lehet a tolmácsokat, ill. a kíséréseket igénybe venni. Önkéntesek is jelen vannak változó létszámmal az alkalmak során, akik szintén tudnak kíséréseket, jeltolmácsolást vállalni.

- Mi alapján döntitek el ti szervezők, hogy a következő klub témája, programja mi legyen?

- **K. G.:** Katona Eszterrel, Vidákovich Viktóriával és Petner Katával igyekszünk lehetséges programokat összeállítani. Általában szezonális jellegűek az alkalmak, évszaktól függően és jó idő esetén igyekszünk kirándulásokat, arborétumbeli sétákat, múzeumlátogatásokat megvalósítani. Téli hónapok alatt pedig benti foglalkozásokat igyekszünk biztosítani, mint pl. bögrfestés, gyöngyfűzés, dominózás, Braille-bingó, és más kézműves-foglalkozások.

- Vannak már tervek az elkövetkező klubokra?

- **K. G.:** Jelen esetben a novemberi alkalomra kézműveskedéssel készülünk, aztán a decemberi egyesületi karácsony alkalma jön, aminek folyamatban van a szervezése.

- Kik látogathatják a klubot?

- **K. G.:** Alapvetően az egyesületi tagok és kísérőik vehetnek részt a klubokon. Kialakult egy „törzscsoport”, akik rendszeresen eljönnek a különböző klubalkalmakra. Egyre több újonnan belépő egyesületi tag is kedvet érez a klubokon való részvételre.

- Mit kell annak tennie, aki szeretne részt venni egy ilyen alkalmon?

- **K. G.:** Amint email-ben megkapják a klubokról, programról szóló felhívást és szeretnének részt venni a programon, mindenképpen regisztráljanak az egyesület email címén, központi telefonszámán, ill. Kimlei Gábor mobilszámán. Akinek csak levélcíme, ill. telefonszáma van elérhetőségként megadva, az levélben vagy telefonon kap értesítést a klubalkalmakról.

- Van valami, amit üzenél az olvasóknak, valamint azoknak, akik még nem vettek részt ilyen délutánon?

- **K. G.:** Ha lehetőségük, kedvük engedi, bátran jelentkezzenek a klubjainkra. Szívesen vesszük, ha eljönnek, és megismerik a többi egyesületi tagot, akikkel együtt lehetnek a programokon, valamint beszélgethetnek bármilyen témában a szerintük fontos dolgokról.

Jelnyelv használók klubja (Barkóczi László, jelnyelvhasználó)

Ezen rendszeres alkalmakra azon tagokat várja Barkóczi László szervező, akik szeretnének egy jót beszélgetni jelnyelven. Ilyen módon megvitatni az őket érdeklő témákat, tapasztalatokat cserélni stb.

Fórum klub (Lenkainé Vajda Viktória)

- Ez most már nem a Lámpás klub, hanem?

Arra gondoltam, hogy megváltoztatom a klub arculatát és stílusát. Beszélgetős klub lesz, így jött az ötlet, hogy a lámpás klub legyen fórum klub.

- Mi a klub célja?

3 fő célja is van a klubnak:

1. Az egyesület szolgáltatásainak bemutatása: Beszélgetés a szolgáltatásokról egy meghívott előadó vezetésével.
2. A vezetőség tagjainak bemutatkozása: Itt lehetőségük van a vezetőségi tagoknak, hogy elmondják elképzeléseiket, gondolataikat, amiről aztán lehet a résztvevőkkel beszélgetni.
3. Az akadálymentesítés témája: Ez egy nagyon színes témakör, aminél szintén van lehetőség a gondolatok megosztására.

- Milyen volt a fogadtatása az első fórum klubnak?

Az első fórum klubon kevesen voltunk, de remélem a tagok egyre kíváncsibbak és érdeklődőbbek lesznek az egyesület és az őket érintő ügyek iránt.

- Hogyan zajlik egy ilyen összejövétel?

Ezek a klubok beszélgetős alkalmak. Az elején a meghívott vendég beszél egy pár szót a témáról. Utána lehetőség van arra, hogy egymástól és az előadótól kérdezzenek, és megvitassák a különböző témákat.

- Mi alapján döntöd el, mint szervező, hogy a következő klub témája, programja mi legyen?

Igyekszem a programokat, témákat a tagok igényeihez igazítani.

- Vannak már tervek az elkövetkező klubokra?

Igen. Májusig minden hónapra meg van körülbelül, hogy mit szeretnék. A szolgáltatások és a vezetőségi tagok bemutatkozása fogják egymást váltani. A többi legyen meglepetés.

- Kik látogathatják a klubot?

Azok a tagok, akik befizették az éves tagsági díjat az irodában. Természetesen várjuk azon látogatókat is, akiket érdekel a téma, és szeretnének többet tudni az egyesületről.

- Mit kell annak tennie, aki szeretne részt venni egy ilyen alkalmon?

Fontos a minél hamarabbi regisztráció a klubokra. Ezt Kimlei Gábornál tehetik meg. Jelentkezéskor kíséret és tolmácsot is lehet igényelni. Amennyiben regisztrálás nélkül jön valaki az alkalomra, sajnos nincs lehetőség sem kíséret, sem tolmács

biztosítására. Kimlei Gábor a hónap elején kiküldi a klubok programjait és idejét is. Ezt érdemes figyelni.

- Van valami, amit üzennél az olvasóknak, valamint azoknak, akik még nem vettek részt ilyen délutánon?

Igen. Jöjjenek el, nézzék meg a klubot, sok érdekeset lehet hallani.

Egy kis játékra hívlak benneteket

Akinek van kedve, kitöltheti a SVOE kvízt és vissza is küldheti nekem a lampas.siketvakok@gmail.com e-mailcímre, vagy leadhatjátok az Egyesület irodájában Kimlei Gábornál. A helyesen válaszolók között 5 fő ajándékot kap.

Jó játékot és várom a válaszokat!

SVOE kvíz kérdések

1. Mikor alakult az egyesület?

- a: 1992
- b: 1993
- c: 1994

2. Mi az egyesület teljes neve?

- a: Siketvakok Országos Egyesülete
- b: Siket Vakok Országos Szövetsége
- c: Siketek és Vakok Országos Egyesülete

3. Hol található az egyesület székhelye?

- a: SVOE iroda Múzeum krt. 3
- b: Vakok iskolája Ajtósi Dürer sor 39.
- c: MVGYOSZ székháza Hermina út 47.

4. Ki az egyesület elnöke?

- a: Királyhidi Dorottya
- b: Gangl Tamás
- c: Kedves Éda

5. Kik választják meg az elnököt?

- a: a vezetőség
- b: a SVOE munkatársai
- c: a közgyűlés

6. Mennyi a vezetőség létszáma?

- a: 5
- b: 7
- c: 9

7. Ki vezetőségi tag?

- a: Kimlei Gábor
- b: Soltész Miklós
- c: Földesiné Juhász Viktória

8. Kik lehetnek az egyesület tagjai?

- a: Siketek és nagyothallók
- b: Vakok és gyengénlátók
- c: Siketvakok akiknél egyidejűleg van meg a látás és hallás sérülés

9. Mi az egyesület újságjának címe?

- a: Szemtelen
- b: Szemtelen Fülel
- c: Szemfüles

10. Hány klubja van az egyesületnek?

- a: 3
- b: 4
- c: 5

11. Melyik szolgáltatáshoz nem kel tagsági igazolvány?

- a: egyesületi programok
- b: személyi segítő szolgáltatás
- c: elemi rehabilitáció

12. 2017-től mennyi az éves tagsági díj?

- a: 1000,- Ft.
- b: 1500,- Ft.
- c: 2000,- Ft.

13. Kinél lehet a személyi segítő szolgálatot igényelni?

- a: Kimlei Gábor
- b: Molnárné Katona Eszter
- c: Petner Kata

14. Hol nem volt eddig SVOE nyári tábor?

- a: Szilvásvárad
- b: Balatonlelle
- c: Kaposvár

Rovatot összeállította: Szerkesztő

KITEKINTŐ – HÍREK, ESEMÉNYEK AZ EGYESÜLETEN TÚLRÓL

Kedves Tagjaink!

A következőkben szeretnék ismertetni néhány olyan aktuális szolgáltatásfejlesztési területet, mely jogszabályi előkészítésében, kidolgozásának véleményezésében Egyesületünk képviselői is részt vesznek.

Elsőként említeném a látássérültek elemi rehabilitációs szolgáltatása jogszabályi környezetének kidolgozását. Erről a szolgáltatásról tudni kell, hogy 10 évvel ezelőtt csupán három szolgáltatónál lehetett jelentkezni olyan rehabilitációs fejlesztésekre, mint pl.: tájékozódás és közlekedéstanítás, önálló életvitelt segítő eszközök elsajátítása stb. 2008-ban ezek a szolgáltatások már minden régióban elérhetővé váltak. Látás-és hallássérüléssel élők számára egyesületünk biztosít speciális fejlesztési/tanulási programokat.

A szolgáltatások minőségének javítása és fenntarthatósága érdekében a jövőben ezeket a szolgáltatásokat jogszabály fogja meghatározni. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának Fogyatékosügyei Főosztálya szervezetünket is felkérte közös munkára, annak érdekében, hogy a jogszabályi környezet és a szabályozás megfelelő legyen siketvak személyek igényeinek is.

A munkacsoport üléseken a Vakok Állami Intézetének képviselője, a regionális szolgáltatók képviselője, egyesületünk ügyvezetője, és a minisztérium képviselői vesznek részt.

Bízunk benne, hogy 2018-tól egy biztos alapokon működő országosan is elérhető szolgáltatás segíti majd az ügyfelek igényeit.

A másik nagy terület, mely aktuális fejlesztése jelenleg is zajlik a nagy bentlakásos intézmények kitagolási folyamata, mely azt jelenti, hogy az állam célja az, melyet törvénybe is fektetett, hogy a nagy intézményben élők kisebb komfortosabb lakókörnyezetbe kerüljenek.

Ehhez döntő részben az Unió biztosít forrást. A folyamat nem egyszerre zajlik, ezt az államnak 2036-ig kell biztosítania mindenki számára. Ahhoz, hogy az új lakókörnyezet és az elérhető szolgáltatások mindenki igényeinek megfeleljenek, több szintű munka folyik.

A minisztérium és a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú kft. dolgozza ki a folyamat feltételrendszerét, de az érdekvédelmi szervezeteket, köztük Egyesületünket is bevonták a munkába.

Bízunk benne, hogy az intézményben élő halmozottan sérült emberek olyan lakókörnyezetben élhetnek a jövőben, ami komfortosabb szükségleteiknek megfelelő feltételeket teremt.

Harmadik nagy terület a koragyermekkori vizsgálatok diagnosztikai rendszerének fejlesztési programja, mely szintén uniós finanszírozásból valósul meg. Ezen a területen is sok a feladatunk annak érdekében, hogy a siketvak gyermekek megfelelő állapotfelmérésben részesüljenek, és hasznos fejlesztést kapjanak.

Ez is egy hosszabb szakmai munka, mely kidolgozásában az érdekvédelmi szervezetek is vélhetőleg szerepet kapnak. Több egyeztetés is volt már ezen a területen, melyen Egyesületünk képviselői is jelen voltak.

A leírt területek és egyéb érdekvédelmi feladatok egyeztetésére/megvitatására a Fogyatékos Emberek Tanácsának elnökségi ülésein és az Országos Fogyatékosságügyi tanács ülésein is sor került, melyen Egyesületünk ügyvezetője vett részt.

A jövőben is látszik több olyan program, melyre szervezetünk meghívást kapott egyeztetésre, de ennek részleteiről a későbbiekben fogunk beszámolni.

Kedves Éda

Rovatot összeállította: Szerkesztő

ÓCEÁN – LELKÜNK TITKAI

Az ember, mint társas lény, 1. rész

A következő cikksorozatban arra igyekszem válaszokat adni evolúciós és szociálpszichológiai nézőpontból, hogy miért és hogyan választunk magunknak párt. Bár közhely, mégis fontos kiindulási alap, hogy az ember egy társas lény. Az evolúciós megközelítés egyszerű magyarázatot ad rá, hogy miért: a túlélés miatt. Elsősorban a faj túlélése, másodsorban az utódé, harmadsorban pedig az egyéné határozza meg a társas kapcsolatok alakulását evolúciós szemszögből.

A faj túlélése szempontjából a legegyszerűbb a párválasztás magyarázata. Lévén, hogy az ember ivaros szaporodással szaporodik, a faj két ellentétes nemű egyede szükséges az utód létrehozásához. Ezért párt kell választania magának.

(Az elmélet bemutatásakor most eltekintenek attól a modern határesetől, amikor egy nő „másik fél nélkül” – pl. spermabank – hoz létre utódot.)

Az utód túlélése szempontjából már némileg bonyolultabb a helyzet. A természetben élő ember számára egyértelmű volt, hogy mind a két szülőre szükség van az utód túlélése szempontjából, mert a terhesség, szülés, szoptatás ideje alatt a nő teljesen kiszolgáltatott volt, és utána is csak korlátozottan volt képes gondoskodni gyermekéről és önmagáról. A modern világban azonban már ez nem feltétlenül van így, köszönhetően a szociális hálónak, az egészségügyi rendszernek. Ahogy az egyedülálló szülők példáján is látható, ma már kisebb (fizikai) kihívást jelent felnevelni egy gyermeket.

Végül a modern kutatások bebizonyították, hogy igenis az egyén túlélését is kedvezően befolyásolja a párválasztás, és itt nem pusztán arról van szó, hogy két ember jobb gazdasági pozíciót tud magának biztosítani, mint egy, hanem egészségügyi nyereségekről is szó van. Egy harmonikus házasság megnöveli az élettartamot, ellenállóbbá tesz a pszichés és szomatikus megbetegedésekkel szemben, és nem utolsósorban magasabb szociális státuszt is eredményez, ami tovább növeli a túlélés esélyeit.

Az evolúciós megközelítés azonban nem csak a miéltre, hanem a hogyanra is választ ad.

A párválasztás lényege a legéletképesebb utód létrehozása, ezért a felek igyekeznek olyan tulajdonságokkal rendelkező párt találni, amelyek biztosíthatják az utódok kedvező génállományát. Eszerint az elmélet szerint tehát, a jó génállománnyal rendelkezők találnak párt elsőként, és csak utána a kevésbé jó génállományúak.

Az adott génállomány jóságát objektív tényezők (egészség, rátermettség stb.), valamint a párválasztó személy saját génállománya is meghatározza, hiszen az összeillés is elengedhetetlen az utód egészséges felnevelkedése érdekében. Azonban hiába törekszenek a „legjobb” partner megtalálására az egyének, a kutatások alapján úgy tűnik, meg kell elégedniük a „csak hasonlóval”.

Megjegyzés: a legjobb partnert a modern időkben sokkal inkább meghatározzák társadalmi elvárások és trendek, mintsem a természetbeli túlélést segítő adottságok. Az izmok, és megfelelő mennyiségű zsírréteg helyét sokszor olyan tulajdonságok veszik át, mint: humor, érzelmi intelligencia, határozottság, trendnek megfelelő öltözködés (még ha a mély ülepű nadrág ellehetetleníti is a futást).

Érdeemes még megismerni két másik elméletet is a párválasztás témájában: a szociális cserét és a befektetési modellt.

Az eredeti „szociális csere elmélet” (Social Exchange) lényege, hogy a pár mindkét tagja a párkapcsolatban előnyökhöz jut a másik által, illetve hátrányokat szenved el a másik javára. Mindaddig, amíg az előnyök egy a személy számára meghatározott mértékben meghaladják a hátrányokat, a párkapcsolatot az adott személy igyekszik fenntartani.

Fontos azonban az is, hogy az egyén számára mi jelent előnyt, és mi hátrányt a párkapcsolatban. Ezeket a kérdéseket fontos tisztázni a hosszú távú elköteleződés előtt, mert könnyen előfordulhat, hogy amit az egyik fél nyújtani tud, az a másik fél számára kevésbé értékes.

Ezt az elméletet egészíti ki a „befektetési modell” (Investment Model). Ebben bevezetésre kerül egy újabb tényező, amelyet „befektetésnek” nevezünk. A kapcsolatban megjelenő befektetések lehetnek extrinzikák vagy intrinzikák. Extrinzik befektetés az, amelyet a kapcsolat megszűnésekor elveszíthetünk, amilyen például az otthon, a közös barátok stb. Az intrinzik befektetések közvetlenek, amilyen az idői és anyagi ráfordítás, ami a kapcsolat velejárója. A párkapcsolat minőségét meghatározza, hogy mennyire elégedettek a felek a befektetések „megtérülésével”.

Vagyis ebben az elméletben is fontos, hogy a párkapcsolat résztvevőinek mi számít befektetésnek. A legsikeresebb kapcsolatok azok, amelyekben az egyik fél számára a nyereség a másik fél számára nem jelent költséget. Tehát ha az egyik félnek természetes (így nem is jelent terhet), hogy a legtöbb időt a párjával tölti, a másik fél pedig éppen erre vágyik a legjobban, akkor ez egy rendkívül jól megtérülő „befektetés”, mert szinte nulla a ráfordított szubjektív „költség”.

Ahhoz azonban, hogy az egyén képes legyen magának párt, méghozzá megfelelő párt választani, a születéstől kezdve hosszú, a legkülönfélébb személyközi interakciókkal tarkított utat kell bejárnia.

A folytatásban ezt az utat igyekszem bemutatni.

Csukás Csaba, pszichológus

MOSZAT – ÉRDEKESSÉGEK

A világ legnagyobb medencéje

Nyolc hektár és egy kilométer. Akár még vitorlázni is lehet rajta. Mit gondol, melyik országban van?

San Alfonso del Mar egy tengerparti üdülő a chilei Algarobóban, 100 kilométerre nyugatra a fővárostól, Santiagótól. Itt található a világ legnagyobb medencéje: hossza 1013 méter, területe 8 hektár, legnagyobb mélysége pedig 11,5 méter. Összesen 250 millió liter tengervizet tartalmaz, amelyet a Csendes-óceánból pumpálnak át, szűrnék, és kezelnek.

A medencét 2006 decemberében nyitották meg. A megépítési költségét 1,5-2 millió dollárra becsülik, éves fenntartási költségét pedig 4 millió dollárra.

A partján lévő szállodákban pihenők szeme elé minden bizonyos elképesztő látvány tárul. A medencének pálmákkal szegélyezett saját fehér homokos partja van, vize intenzív türkiz színű és olyan áttetsző, mint a trópusi tengerek. Mindezt egy újszerű technológiának köszönheti, melyet a Crystal Lagoons cég fejlesztett ki. E technológia lényege, hogy képes összegyűjteni és kifogástalan állapotban tartani az óceánok vizét.

Méretét nagyjából úgy lehet elképzelni, mintha 6000 8 méteres medencét tennénk egymás mellé. Éppen ezért nem csak úszkálni lehet benne, hanem szörfözni, vízibiciklizni, kajakozni, mindezt 50 méterre magától az óceántól.

A világ legnagyobb medencéje

Nehéz elképzelni a dilemmát, amint az ember azon tanakodik, az óceánban vagy ebben a Guinness rekorder medencében ússzon egy kört.

Forrás: www.termalfurdo.hu

Rovatot összeállította: Szerkesztő

GYEREKKUCKÓ – BABÁKNAK ÉS MAMÁKNAK

Galambos Bernadett: Fanyar Nyanyar lekvárja

Fanyar Nyanyar folyton áfonyát evett. De imádta az erdőszéli kökényt is, amit megcsipkedett a huncut késő őszi dér. Szerette a fanyar dolgokat nagyon!

Hogy miféle lény is ő, azt kérdezed?

Hát egy nyanyar, aki a sok kökénytől, áfonyától mindig fanyar. Ilyen egyszerű! Kék kendőt visel a fején. Kócosan kilóg belőle furcsán sárgászöld haja.

A ruhája is kék, hosszú, majdnem a földig ér és tele van lyukakkal meg szakadásokkal, mert tudod a kökénybokor nagyon szúrós! De őt ez nem zavarja. Tökéletesen beleolvad az érett kökény vagy áfonya bokorba, ezért észre sem vennéd, ha arra járnál, amerre ő. Vagy, ha észrevennéd, mit is látnál? Hogy egy kékséges rémség kéket eszik? Néha olyan boldog, hogy majszolgatás közben felkiált: Juuuuj, de finom, juuuuj, de jó fanyar!

Egyébként nyanyarok mindig is éltek Manóföldön, csak tudjátok, a tündérek és a törpék annyira szeretik, ha róluk szólnak a történetek, hogy szívesen hallgatnak a létezésükről. Fanyar Nyanyar nagyon szende és félénk volt. Lehet, hogy tőled is megijedne!

Képzeld el, egyszer nagyon furcsa dolog történt!

Fanyar Nyanyar éppen áfonyát majszolgatott, amikor megszólalt egy vékonyka hang:
– Hé! Nem adnál belőle nekem is egy kis kóstolót? Nem érem fel! Olyan gusztusosan majszolgatsz!

Fanyar Nyanyar nem látott senkit. „Az agyamra megy a magány!”– gondolta.

De a vékonyka hang nem tágított.

– Olyan mohó vagy! Miért csak magadra gondolsz?

Nyanyar lehajolt és a fűszál tetején megpillantott egy zöld sapkás manót.

– Bocsáss meg, nem vettelek észre. Olyan zöld vagy!

– Te meg olyan kék! Ne sértegezzél, inkább kínálj meg!

Fanyar Nyanyar tenyerébe vette a kis manót és együtt lakmározta.

Ez nagyon finom! – kiáltotta a manócska. Miért nem főzöl belőle finom lekvárt?

– De butuska vagy kis emberke! A várat építik, nem főzik! – hahotázott a kékség.

– Manó mami mindig főz lekvárt, tudd meg! – kiáltotta durcásan a kis manó.

– Akkor kérlek, meséld el, hogyan kell és csináljuk együtt! Jó? – kérte Nyanyar.

A kis manó boldogan kezdett a mesélésbe:

Először leszedjük az áfonyát és megmossuk. Aztán rakunk egy nagy tüzet és feltesszük az egész gyümölcsöt egy nagy üstben. Keverjük, kavarjuk, keverjük, kavarjuk, ha már levet engedett, leszedjük a tűzről és átpasszírozzuk. Újra feltesszük a tűzre, kevés cukrot teszünk közé és üvegekbe merjük. Manó mami fel is címkézi, hogy 2007. manóév októberében készült.

– Hát így készül a fincsi lekvár! – csapta össze elégedetten pici kezét a manó.

– Úgy szeretném kipróbálni. Segítesz nekem? – kérdezte Fanyar Nyanyar.

A kis manó boldogan bólogatott...

Nekiláttak. Estére sok-sok apró, felcímkézett üveg sorakozott az áfonyás szélén. A környék összes manója Nyanyarhoz járt lekvárért, hiszen nekik amúgy is sok volt a dolguk: fűszalat fésülni, lepkéket festeni, kérget repeszteni...

Így hát Nyanyar sem magányos már: a zöld apró manó mellett sok, sok barátja lett.

És te? Nincs barátod? Próbáld meg áfonyalekvárral!

Rovatot összeállította: Szerkesztő

MAZSOLA – RECEPTEK

Cowboy reggeli

Hozzávalók:

- 1 szép nagy szelet hús (pl. pulykacomb filé, karaj, szűzpecsenye, marha hátszín, bélszín)
- 3 evőkanál zsiradék (pl. kacsazsír)
- 2 gerezd zúzott fokhagyma
- só, bors
- 1 szál sárgarépa
- 2 tojás

A hollandi mártáshoz:

- 1 teáskanál frissen facsart citromlé
- 1 tojássárgája
- 0,6 dl kókuszszsír
- cayenne bors

Elkészítés:

Bepácoljuk a húst 2 zúzott fokhagyma és 1 evőkanál zsír keverékébe, és egy órát állni hagyjuk szobahőmérsékleten.

Hollandi mártás: kézi mixer segítségével összekeverjük a tojássárgáját és a citromlevet, majd nagyon lassan hozzáadagoljuk a hideg zsiradékot, ízesítjük cayenne borssal.

Forró serpenyőben megsütjük a hús mindkét oldalát, majd kiszedjük és félretesszük.

A hús maradék sütőzsiradékához adunk 2 evőkanál zsírt, és a lereszelt sárgarépát átforgatjuk rajta kb. 2 percig.

2 tojásból tükörtojást sütünk (felhasználhatjuk a mártásból maradt fehérjét is), rátesszük a sült húsrá, ráhalmozzuk a pirított sárgarépacsíkokat és a hollandi mártást.

Diós körtetorta

Hozzávalók:

- 2 evőkanál citromlé
- 1 érett, megtisztított, kis kockákra vágott körte
- 15 dkg vaj
- 18 dkg kristálycukor
- 3 tojás
- 1 kiskanál őrölt fahéj
- csipetnyi reszelt szerecsendió

- 15 dkg rétesliszt
- 1/2 csomag sütőpor
- 10 dkg durvára vágott dió
- 5 dkg barna cukor

Elkészítés:

A citromlevet a körtére locsoljuk. A sütőt 180 C-ra bemelegítjük. Egy 20 cm átmérőjű kerek tortaformát kivajazunk vagy kiolajozunk, és sütőpapírral kibéleljük. A vaját a cukorral és a sütőporral habosra keverjük. A tojásokat egyenként beledolgozzuk, és fahéjjal meg szerecsendióval ízesítjük. A lisztet a körtével és a dió kétharmad részével összekeverjük, a tésztába forgatjuk. A formába simítva a barna cukorral és a maradék dióval megszórjuk. Egy óra hosszat sütjük, 45 perc leteltével a tetejére tiszta papírlapot borítunk, nehogy idő előtt megbarnuljon. A sütőből kivéve 5 percig pihentetjük, majd a formából kiemelve kihűtjük

Hagymakrémleves sárgarépas hagymagombóccal, pirított dióval

Hozzávalók:

a leveshez:

- 70-80 dkg hagyma
- 3-4 sárgarépa
- 3 babérlevél
- 3 dl tej
- 1 liter húsleves
- só
- bors
- curry
- 3 evőkanál olaj

a gombócokhoz:

- 5-6 kanál gríz
- 2-3 kanál liszt
- 2 gerezd fokhagyma
- petrezselyemzöld apróra vágva
- 2 tojás
- só
- bors
- 1,5 liter víz
- vegeta

a tálaláshoz:

- 6-8 dió pucolva és pirítva

Elkészítés:

A sárgarépát és egy nagy fej hagymát felaprózok. Az olajon mindkettőt puhára párolom, majd leszűrve félreteszem hűlni. Az olajat felöntöm a húslevessel, majd beleteszem a negyedekre vágott hagymát és a babérleveleket és főzni kezdem.

A leszűrt párolt hagymát és sárgarépát megszórom a grízzel és a liszttel, ráöntöm a tojásokat, megsózom és borsozom, majd belereszelem a fokhagymákat és hozzáadom az apróra vágott petrezselyemzöldet. Egy félkemény masszát keverek, majd 10 percig pihentetem.

1,5 liter vizet felteszek a tűzre, belekeverek 1 evőkanál vegetát, majd ha forr, akkor beleszaggatom a gombócokat. A beleszaggatott gombócokat 10 percig kis lángon, fedő alatt főzöm, majd 15 percig pihentetem a tűzről levéve.

Közben, ha megfőtt a hagyma, kiveszem a babérleveleket és a fele levet leöntöm, de félreteszem. A fazékban lévő főzővízbe öntöm a tejet és turmixszal simára keverem. Ha nem elég sűrű, akkor a félretett főzőléből még öntök vissza. A tűzre feltéve sózom és borsozom, majd curryt is adok hozzá. Összeforralom a gombócokkal és tálalom a pirított dióhéjjal.

Francia kalács

Hozzávalók:

- 12 dkg vaj
- 20 dkg kristálycukor
- 50 dkg finomliszt
- 4 evőkanál tej
- 3 db tojás
- 3 dkg élesztő
- 6 evőkanál rum

Elkészítés:

Egy mély tálban elkeverjük az élesztőt 4 kanál langyos vízzel, hozzáadunk 3 evőkanál cukrot, a tejet és végül a lisztet. Fakanállal alaposan kikeverjük, majd egyenként beledolgozzuk a tojásokat. Letakarva meleg helyen a duplájára kelesztjük. Ha megkelt, fakanállal vagy keverőgéppel beledolgozzuk a sót és az olvasztott vaját. Egy közepén lyukas kuglófformát vajjal kikenünk, belefektetjük a hengerré formált tésztát úgy, hogy a két vége összeérjen. Letakarva addig kelesztjük, amíg a formából kezd kidagadni. Előmelegített sütőben, közepes hőfokon 25-30 percig sütjük. Időközben a maradék cukorból és 2 dl vízből szirupot főzünk, langyosra hűtjük és belekeverjük a rumot. A kisült kalácsot tála borítjuk, és addig öntözzük a rumos sziruppal, amíg az egészet magába szívja. Fogyasztás előtt még meglocsolhatjuk 1-2 kanál rummal. Cukrozott tejszínhabbal kínáljuk.

Rovatot összeállította: Szerkesztő

PENGŐ – PÉNZÜGYI ROVAT

Mi számít lopásnak?

Vannak témák, amikről nagyon fontos lenne beszélni, de akkora ellenkezést vált ki az érintettekből és akkora vihart kavart, hogy amíg lehet, igyekszem kerülni a témát, mert nem vagyok mazochista.

Pedig pont ezek a témák, amikről nagyon sokat kellene írni, mert itt vannak a legnagyobb problémák.

Olyanok ezek, mint a bőr alá begyulladt szálka: ha hozzáérsz, teljes hangerőből felkiált, akit érint.

Pár éve még mekkora vihart kavart, amikor lemerem írni, hogy neked annyi jár az élettől, amennyit elérsz benne, vagy, hogy ne akarj autót venni és saját lakást, ha nincs rá pénzed. Hogy élj a lehetőségeiden belül, mert nem lehet büntetés nélkül állandóan túlköltekezni.

Annyi feldühödött embert, akik akkor estek neki a billentyűzetnek a hozzászólásokban, régen láttam. Eszembe is jutott a mondás: az kiabál a leghangosabban, akinek a háza ég.

Mára ez a gondolat már úgy-ahogy elfogadottá vált sokak számára, de addig évek teltek el.

Írtam az adakozásról, meg hogy az átlag magyar mit, mennyit és hogyan adakozik? Nézd meg, mennyien kiborultak. Pedig még a felmérések szerint is csak összesen 18 ország van a világon, ahol még nálunk is kevésbé adakoznak az emberek, tehát nyugodtan kijelenthetjük, hogy finoman szólva sincs kultúrája nálunk az ilyesminek. Persze, a cikk szándékosan provokatív lett, de attól még az utolsó szóig igaz. Csak sokan nem szeretik, ha tükröt tartanak eléjük és azt mondják, nézd csak milyen kócos a hajad.

(Már 3 hónapja írtam egy másik cikket a témában, de még nem mertem élesíteni. Eddig öt év alatt kétszer írtam a témában, de sokaknak még ez is túl sok(k) volt.)

Ugyanilyen téma, amiről már öt éve akarok írni, de még nem mertem megtenni, az a lopás kérdése, pontosabban az, hogy mi is számít lopásnak és mi nem.

Ezen is egyszer át kell esni, úgyhogy nem halogatom tovább. Mivel most az egyik legutóbbi poszt alatt újra kialakult a vita, hogy lopás-e ingyen filmeket vagy könyveket letölteni, éppen aktuálissá is vált a kérdés.

A lopást a közvélemény nagyon helyesen elítéli, hiszen mást megkárosítani bűn, már csak önös érdekből is így gondolják az emberek, mert ki szeretné, ha valaki őt is meglopná?

Azonban rengeteg olyan terület van, ahol az emberek felmentik magukat, megideologizálják, hogy amit ők csinálnak, az miért nem bűn és ők miért különbek, mint mások, akik ugyanezt csinálják.

Hány embertől hallom, hogy ő például márpedig nem fizet a buszon, mert az koszos, büdös, akkor is jár, ha ő nem száll fel, különben is mennyit ellopnak a BKV-nál a vezetők (nokiás doboz, meg a többi), azért meg miért fizessen.

Klasszikus példája az önfelmentésnek, hogy egy közönséges lopásból hogyan lesz önfeloldozás.

Ha te nem fizetsz egy szolgáltatásért, legyen az akár egy hajvágás, vagy utazás, az ugyanolyan lopás, mintha egy videokamerát lopnál el a boltból. Az, hogy nem buksz le a buszon, mert nem jött az ellenőr, az ugyanolyan, mintha a boltban nem buknál le, mert nem csipogott be az áruvédelmi rendszer.

Nem csak a közlekedési vállalatot lopod meg, de meglopsz engem is, aki kifizetem a szolgáltatás árát, sőt azt a kárt is beépítik a bérlet árába pluszban, amit a nem fizetők okoznak, és ráadásul ott tehénkedsz az ülésemen, amire azért nem tudok leülni, mert te ott vagy. Miattad, a tolvaj miatt kell nekem, a fizető utasnak állnom.

Az is hazugság, hogy te nem lopnál a BKV-tól milliókat. Csak azért nem teszed, mert nincs rá módod. Az, aki lopja az utazást, ellopná a milliókat is, pont úgy, mint azok, akik hozzáférnek. Csak te nem férsz hozzá, ezért nem tudod ellopni, mindössze ennyi a különbség. Nem pedig az, hogy te egy kicsit is erkölcsösebb lennél azoknál.

Ha koszos, büdös a busz, akkor meg ne használd. Járj gyalog, kerékpárral vagy autóval. De ha használsz, fizess ki, ez ilyen marha egyszerű.

Igen, ha olyan utazási kedvezményt használsz, ami neked egyébként nem járna, az is lopás.

Mindenki megveszi a lehető legdrágább számítógépet, amire még futja, de szigorúan operációs rendszer nélkül, mert úgymond drága a Windows, aztán otthon okosba' felrakatja rá a lopott operációs rendszert.

Nem értem az ilyen embert. Miért nem loptad el a számítógépet is? Úgy még olcsóbb lenne.

Ha szerinted nem ér annyit a Windows, amennyit kérnek érte, akkor ne használd. Ott a Linux, az ingyen van.

Ja, hogy kihullik a hajad, mire egy nyomtatóhoz driver-t találsz vagy egy a Windowson pofonegyszerű dolog elvégzéséhez segítséget kell hívnod? Hogy egy átlag user előbb-utóbb idegbajt kap, mert sok mindent nem tud megoldani a Linuxon?

Na, ezért ingyenes a Linux és azért ad a Microsoft több tízezer embernek fizetést, hogy a Windows viszont használható legyen. Ezt kell kifizetned a vételárban.

Ezért ingyenes az egyik és fizetős a másik. A több tízezer alkalmazott bérét kell kifizetned, akik használhatóvá tették az operációs rendszert, hogy még te, a tökéletesen hozzá nem értő átlagos felhasználó is tudd használni.

Ha nem akarsz fizetni, akkor viszont elégedjél meg a Linux-szal. Vagy vegyél húszezerrel olcsóbb számítógépet, kicsit rosszabb grafikus kártyával vagy kevesebb memóriával és kérd hozzá a Windowst jogtisztán.

Szerinted drága a Windows, nem ér annyit, azért lopod inkább el, fele ennyiért megvennéd?

Ha valaki meg akarja venni az autódat, de sokallja, amit kérsz érte, ezért inkább elhajt vele fizetés helyett, akkor az már nem is lopás ezek szerint, hiszen szerinte te sokat kértél érte.

Nincs jogod felülbírálni, hogy mennyit kér érte, akié az adott termék vagy szolgáltatás. Ha drágállod, vegyél mástól.

“Nem lesz szegényebb attól, hogy én ellopom tőle, ez nem olyan, mint egy videokamera.”

De, pont olyan. Ha nem fizettél érte, pedig fizetned kellett volna, akkor ugyanolyan lopás.

Egy nagyobb szoftveren, egy filmen ezrek dolgoznak, akiknek fizetést kell adni előre, amit majd a szoftver, film készítője majd az eladásból fog viszontlátni, ha éppen nem lesz veszteséges a film. Te ezt a több százezer munkaórát lopod el.

A fodrásznál miért nem pattansz fel a székből és szaladsz el fizetés nélkül? Nem lett szegényebb, amúgy is ott lett volna a fodrászüzletben. Most azt a fél órát igazán kibírja.

Drága a Photoshop? Ezer másik ingyenes képszerkesztő van, ami persze sokkal gyengébb. Office helyett ingyenes LibreOffice. Nagyjából mindennek van ingyenes párja, ezért ez nem lehet kifogás. (Egyébként az sem, ha nincs.)

“De hát azoknak annyi pénzük van, nem fog hiányozni nekik az enyém.”

De. A lopás akkor is lopás, ha szegénytől lopsz, akkor is, ha gazdagtól. Semmi különbség nincs közöttük.

Ki mondta neked, hogy egy filmet neked azonnal meg kell nézned, amikor megjelent?

Várjál két évet, amikor ezer forintért adják DVD-n, meg ingyen lemegy a tévében. Miért gondolod, hogy az ideai filmtermés egy kicsit is jobb, mint volt három éve?

Ki mondta, hogy neked egy számítógépes játékkal akkor kell játszani, amikor még 15 ezer forintért adják?

Két év múlva odaadják majd kétezer forintért is, addig pedig játssz azokkal a játékokkal, amit most is odaadnak kétezer forintért.

(Egyébként, ha neked 15 ezer forint sok pénz, az egy intő jel, hogy sokkal fontosabb megoldásra váró dolgok vannak az életedben, mint hogy egy játékkal játsszál. Majd ráérsz akkor ilyenre pazarolni az idődet, amikor egy ilyen kis összeg már nem lesz sok pénz a számodra. Addig tanulj nyelveket, szakmát, képezd magad és gondolkozz azon, miért sok pénz neked pár ezer forint, hol rontottad el a dolgot.)

Már többektől hallottam, hogy a szellemi kincseket közkinccsé kell tenni, azok az emberiség javai. Ezért nem bűn ellopni őket. Na, ezt azok szokták mondani, akik még semmit nem tettek hozzá az emberiség javaihoz, de fizetni nem akarnak senkinek semmiért. (Ezeket hívják más szóval ingyenélőknek.)

Hajrá, kezd el. Forgass egy filmet másfél éven át 2.000 emberrel, hetven millió dollárból, aztán töltsd fel ingyen a torrentoldalakra, mert az közkinccs.

Írj egy könyvet fél éven át, éjtszappallá téve, írd át hússzor, fizess egy korrektornak kétszázézet, egy tördelőnek és egy grafikusnak hasonló összegeket, aztán nézd örömmel, ahogy emberek ellopják, és ingyen letöltik, ahelyett, hogy kifizetnék a te fáradozásaidat.

Miután így jártál, kezdj neki azonnal a következő könyvednek, hiszen neked csak az a fontos, hogy az emberiség javát szolgálj.

De zenélhetsz is, kifizetsz pár milliót stúdióra, próbáltok hosszú heteken-hónapokon át, aztán nézd elégtelt arccal, ahogy fizetés nélkül viszik, amiért te egy évet dolgoztál.

Azok az emberek, akik szerint a szellemi dolgok ellopása nem bűn, teljesen fel lennének háborodva, ha a főnökük úgy fizetné ki az ő munkabérüket, ahogy ők fizetik ki a szellemi javakat előállítók munkabérét.

Nem is értem, min problémáznak, ha nem kapnak fizetést a hónap végén? Azt a hónapot így is, úgy is valahogy eltöltötték volna, nem teljesen mindegy, hogy kapnak-e érte fizetést, vagy sem? Ha szerintük nekik mást kifizetni felesleges, miért haragszanak a főnökükre, ha ő is pont így gondolkodik az ő munkabérükről?! Hangoztassák akkor is, hogy az így van jól.

“Már kifizettem mindent a beépített jogdíjakban.”

A magyar törvények nem büntetik az illegális letöltést. Azonban attól, hogy valamit a törvény nem büntet, még nem lesz etikus. A házasságtörést sem bünteti a törvény, de attól azt még azok is bűnnek gondolják legalább a szívük mélyén, akik elkövetik.

A termékekbe épített jogdíj meg leginkább vicc. Vesd össze, mennyit fizettél ki ilyen címen egy év alatt és hány filmet, könyvet, zenét loptál össze. Ugye, hogy nincs összhangban a kettő.

“Azért töltöm le a filmeket, mert a filmek zöme hulladék. A legtöbbet törlöm le 20 perc után. Ilyen minőségért nem fizetek.”

Rendben van. S azokat, amiket megnézel, azzal mi lesz? Azokat megveszed DVD-n? Letöltöd valamelyik videótárból fizetős verzióban is?

Ha nem, akkor maximum annyi a mentséged, hogy csak a filmek tizedét lopod el a letöltötték közül, mert a többit nem nézted meg.

“Azért töltöm le, mert nincs pénzem megvenni.”

Egyrészt ha neked sok pénz pár ezer forint, akkor a legutolsó, amit tenned kell az életben az a filmnézés és a zenehallgatás.

Másrészt nehéz elhinni, hogy nincs havonta két-háromezer forintod egy-egy cd-re, vagy előfizetni a korlátlan zenehallgatást biztosító deezer-re vagy az online videotéka netflixre. Vagy, hogy nem találsz néznivalót egy háromezer forintos Digi műholdas előfizetésen a 80+ tévécsatornán.

De még ha így is lenne (amit kétek, mert mennyit is költesz mondjuk cigire vagy péntek esti bulizásra?), akkor se ment fel ez téged.

“Azért töltöm le, mert nem lehet megvenni.”

Na, ezt is nehéz elhinni a mai világban. Még egy húszéves norvég művészfilmet is meg lehet venni valahol az interneten, ha mást nem, írsz a szerzőnek egy e-mailt és átutalod paypalon, amit kér.

De ha tényleg nem lehet megvenni és te nem tudsz nélküle élni, akkor töltsd le nyugodtan. De ez a letöltések egytized ezreléke sem lehet.

Talán a legtöbb kifogást és önfelmentést sikerült végigvenni.

Nem akarok én senki felett ítélni, csak gondoltam, egyszer érdemes nevének nevezni a gyereket. Nincsenek illúzióim, de ha csak pár tucat ember gondolja meg magát és érti meg, hogy milyen károkat okoz másnak az, amit csinál, már megérte megírni ezt a cikket.

Forrás: www.kiszamolo.hu

BARANGOLÓ – HAZÁNK LÁTVÁNYOS HELYEI

A tihanyi apátság története – Tihanyi Bencés Apátság

A tihanyi bencés monostort I. András király (1046-1060) 1055-ben alapította Szent Ányos és Szűz Mária tiszteletére. Az alapító királyt itt temették el 1060-ban. A kolostor alapító oklevele a legrégebbi, eredeti formájában fennmaradt Magyarországi oklevél, melynek latin nyelvű szövegében magyar szavakat, kifejezéseket is használtak. Ezért a Magyar nyelv legrégebb írásos emléke is. Szent

Ányos (Anianus) titulusa a történeti Magyarországon és a környező országokban szinte egyedülálló jelenség. A hagyomány szerint Szent Ányos Orléans püspökeként imáival megmentette városát Attila hunjainak dúlásától, majd tiszteletét a francia uralkodók évszázadokon át gondosan ápolták. Nem tisztázott, miként került a szent tisztelete hazánkba, de bizonyosan az alapító királlyal hozható kapcsolatba. A középkori kolostorról csak a XVI-XVII. századi ábrázolások alapján alkothatunk képet. Az egyenes szentélyzáródású, keletelt templomhoz dél felől csatlakozott a szabályos kolostor négyszög, mely a nyugati oldalon a templomnál rövidebb volt. Napjainkra az egész együttes szinte nyomtalanul eltűnt, alig tizenegynéhány kőfaragvány és a szinte érintetlenül ránk maradt XI. századi altemplom fennmaradása minden bizonnyal az itt eltemetett I. András tiszteletéhez kapcsolható. Magyarország történetében a XVI-XVII. század jelentős változásokat hozott. A török támadások miatt a szerzetesi élet megszűnt Tihanyban, a kolostorba katonák költöztek. Az épületegyüttes végvárrá vált, védelmi szempontok szerint átalakították. Köréje erődítést építettek. A török elleni felszabadító háborúk után a királyi kamara a felszabadított területeken álló birtokokat csak ún. fegyverváltás kifizetése után adta vissza egykori tulajdonosaiknak.

Tihanyért ezt a Magyarországi Bencés Rend nem tudta kifizetni. Így 1702-ben az ausztriai Altenburgi Bencés Apátságnak tulajdonába került.

A Pannonhalmi Bencés Apátság csak 1716-ban tudta visszavásárolni Altenburgtól. A XVIII. század három apát nevével fémjelezhető, akik egy-egy történeti, építéstörténeti periódust képviselnek a kolostor életében. 1716-1740-ig Grassó Villebald, 1740-1760-ig Lécs Ágoston, 1760-1786-ig Vajda Sámuel volt az apát. Először a szerzetesi élet alapfeltételeinek megteremtése és a kolostor birtokainak pénzügyi stabilizálása volt a fő cél. Az 1720-as évektől megindult a templom és a kolostor újjáépítése, amit 1763-ban tűzvész szakított meg. Feltételezhető, hogy 1740 után Lécs Ágoston idején már egységes építészeti koncepció alapján folytatódott az építkezés és készült el a templom a kolostor szárnyaival együtt jelenlegi formájában. A templomot 1754-ben szentelték fel ideiglenesen.

A végleges felszentelésre csak 20 év múlva került sor. Lécs Ágoston a kor egyik nagy formátumú, de ellentmondásos egyénisége. A nagy képzettségű teológus és hitszónok a vallásos élet újrateremtője volt Tihanyban, aki azonban életmódjával nem mindenben alkalmazkodott szerzetesi kötelmekhez. Sikerral zárta le az Apátság birtokpereit és újabb területekkel is gazdagította rendjét. Nemcsak az Apátság építését fejezte be, hanem az Apátság birtokain, így Füreden a savanyúvízű forrásoknál is építkezett. Lécs Ágostont Vajda Sámuel, a mélyen vallásos, aszkétikus életű apát követte. Gazdag irodalmi munkásságából kiemelkedik a három kötetes,

szép magyar nyelven írt Jézus életéről szóló munkája, amely 1772-1774 között jelent meg Pozsonyban, s a korszak kedvelt olvasmánya volt.

Tevékenysége a vallásos lelkeség elmélyítésére irányult, középpontjában a Jézus Szíve kultusz elterjesztésével és ápolásával. 1786-ban II. József a Bencés

Rendet is felosztotta. A szerzeteseknek el kellett hagyniuk kolostorukat, csak egyetlen szerzetes maradhatott, aki ellátta a plébániai feladatokat. A rend tagjai 1802-ben térhettek vissza Tihanyba. A XVIII. századi fellendüléshez képest az anyagi és szellemi lehetőségek alaposan megváltoztak ebben az évszázadban.

Az 1880-as évekre az épületegyüttes nagyon rossz állapotba került és felvetődött az is, hogy a templomot teljes egészében újjá kellene építeni. Cziegler Győző építész, a Műegyetem tanára 1889-1890 között megoldotta a templom és kolostor szerkezeti problémáit, és az épületegyüttest teljesen felújította.

A Tihanyi Bencés Apátság

A templomban falképek készültek és az oltárokat is átfestették, újraaranyozták. 1950-ben ismét el kellett hagyniuk a szerzeteseknek a rendházat. A plébánia megmaradt, a rendházba először szegényház, később múzeum költözött. A Bencés Rend 1990-ben térhetett vissza Tihanyba, de a kolostor-együttest csak 1994-ben kapta vissza a Magyar Államtól. 1992-ben elindult a templombelső restaurálása (falképek, oltárok), amely 1996-ra fejeződött be. 1996-ban megkezdődött a kolostor teljes felújítása.

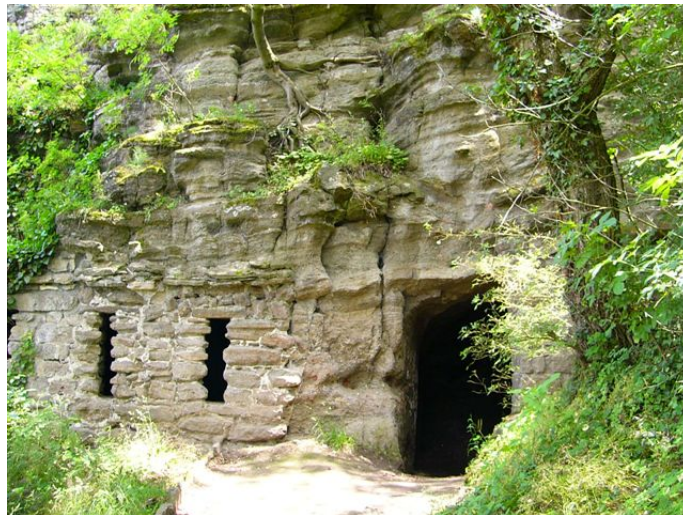
A Barátlakások története

Barátlakásoknak nevezzük a tihanyi Óvár északi, 20-30 méteres meredek bazalttufafalába, az Orosz-kőbe faragott, egykor emberi lakhelyül szolgáló helyiségeket.

A Barátlakások egyéb összefoglaló nevei: Barlangkolostor, Barát-barlang, Barátcellák, Barát-lak, Innela, Remete-barlang, Tihanyi-remetebárlangok, Tihanyi-remetelakások, Tihanyi-remetelakok, Uruzko, Üreskő-barlang. A közhiedelem (amit a népszerű irodalom és a turistatérképek is alátámasztanak) barlangoknak tartja e mesterséges üregeket, de ki kell hangsúlyozni, hogy a barlang minden esetben természetes képződmény. E mesterséges üregek kutatása elsősorban az archeológia, a történelemkutatás témakörébe tartozik. Ez a Kárpát-medencében, sőt egész Közép-Európában az egyetlen, viszonylag épségben fennmaradt remetetelep.

Feltehetően a X-XI. századtól voltak lakottak és egy vallási remetetelepet alkottak. Egészen a XIV. század közepéig tartott kultikus használatuk. Valószínűleg ortodox görög felekezetű, feltehetően I. András által Tihanyba telepített bazilita szerzetesek válták ki azokat. Celláikat, kápolnájukat, ebédlőtermüket keleti típusú, laura-rendszer szerint alakították ki. Az üregek kutatásával sokan és sokszor foglalkoztak. 1913-ban kényelmes feljáró utat készítettek hozzájuk. 1942-ben Dornay Béla ásatott az üregekben. 1984-ben régészeti és geológiai feltárást végeztek, melynek során több csontváz is előkerült. 1994-ben a sziklafalat és a még meglévő cellákat stabilizálták.

Napjainkba már csak 3 épen megmaradt üregről szólnak a leírások. 1983-ban még 7 mesterséges üreget sikerült Eszterhás Istvánnak azonosítania a Leánylakásokkal együtt, amelyek eredetileg szintén a remetetelephez tartoztak néhány kutató szerint. Az, hogy eredetileg mennyi lehetett a számuk máig ismeretlen. Bél Mátyás (1737) körülbelül 10-ről ír. Dornay Béla 1942-es ásatásakor 9 cellát és 8 kisebb fülkét talált, melyek később megsemmisültek. Cholnoky Jenő (1931) és Zákonyi Ferenc (1958) szerint volt a nyugati részen egy úgynevezett „mentsvár”-cella is – de ez optikai csalódásnak bizonyult.

Barátlakások

Hogyan és mikor semmisültek meg a korábban feltehetően meglévő, ma már ismeretlen üregek? – A hogyanra biztos a válasz: suvadással. Arról, hogy mikor csak néhány konkrét és egynéhány hozzávetőleges dátumot tudunk. Az 1300-as években lehetett az a nagyobb sziklaomlás, ami megszüntette az egyházi életet itt (Erdélyi László 1908, Cholnoky Jenő 1942, Dornay Béla 1942). Uzsoki András elmondása szerint, egy korai akvarellre hivatkozva 1810 előtt is volt omlás. Dornay 1942-ben említi az 1859-es suvadást. Zákonyi Ferenc (1958) számol be az 1952. április 24-én, éjjel történt nagy omlásról. De az emberi vandalizmus is folyamatosan pusztította ezeket az üregeket. Eitelberger 1856-ban felháborodással ír a tihanyi állapotokról. Rómer Flóris (1868) még úgy ábrázolja a 2. Barátlakást, hogy mennyezetig érő kőfal van előterében, napjainkra pedig csak 1-2 darab maradt (az állagvédő újrafalazást nem számítva).

1. sz. Barátlakás. Egyéb elnevezései: 1. Barátlakás (Eszterhás István), 1-es sz. Barátlakás (Eszterhás István), 1-es sz. Remete-barlang (Eszterhás István), Barátlakások 4. cellacsoportjának ürege (Uzsoki András), Barátlakások első cellája (Zákonyi Ferenc), Barátlakások első csoportjának „A” ürege (Cholnoky Jenő), „C”-barlang (Rómer Flóris), Lakóbarlang (Uzsoki András). Az Óvár északi sziklafalában, az Orosz-kőben, a zöld jelzésű turistaút mentén, a pihenőhelytől nyugatra az első üreg. Tengerszint feletti magassága körülbelül 165 méter. 3 méter széles, 2 méter magas szája északra néz. Hossza 4,15 méter, térfogata 24 köbméter. Bejárata egykor teljesen fel volt falazva, ma csak mellvéd-szerű fal van benne. Falaiba bemélyedő polcokat faragtak. A hátsó falban egy dinnye nagyságú homokkőbomba van, mely alatt a benyomott tufitrétegek szemléletesen mutatják a becsapódás erejét. A mennyezetet egy jól cementált, keményebb breccsás réteg alkotja. Magát az üreget, ennek fekvésében lévő, morzsalékosabb homoktufitba faragták.

2. sz. Barátlakás. Egyéb elnevezései: 2. Barátlakás (Eszterhás István), 2-es sz. Barátlakás (Eszterhás István), 2-es sz. Remete-barlang (Eszterhás István), Barátlakások 4. cellacsoportjának ürege (Uzsoki András), Barátlakások első csoportjának „B”, „C”, „D” ürege (Cholnoky Jenő), Barátlakások második cellája (Zákonyi Ferenc), Barátlakások negyedik cellacsoportjának ürege (Uzsoki András), „C”-barlang (Rómer Flóris), Keleti kápolna (Uzsoki András). Az Orosz-kő sziklafalában, a zöld jelzésű turistaút mentén, a pihenőtől nyugatra a második üreg (közvetlenül az 1. sz. Barátlakás mellett, attól 1,5 méterre). Tengerszint feletti magassága 165 méter körüli. Nem egyetlen üreg, hanem egy üregrendszer. Legnagyobb ürege 6 méter széles, 3,10 méter magasan nyílik észak felé (valamikor a mennyezetig volt felfalazva, ma csak utólagosan épített mellvédje van). Befelé 3,70 métert tart. Keleti 1/3-ad részén az alja két lépcsővel magasabban van. Nyugati részén átfaragott ajtónyílás vezet a 2,60 méter hosszú, 1,30 méter széles „kamrába”, melynek aljába sírgödör van faragva. A „kamrából” a front felé újabb átjáró vezet egy elülső kisebb (2,80 x 1,20 méter) nyitott üregbe. E kisebb üreget a nagyobbtól épített kőfal választja el. Össztérfogata körülbelül

84 köbméter. Kőzetanyaga megegyezik a mellette lévő 1. sz. Barátlakás befoglaló kőzetével.

3. sz. Barátlakás. Egyéb elnevezései: 3-as sz. Barátlakás (Eszterhás István), 3-as sz. Remete-barlang (Eszterhás István), 3. Barátlakás (Eszterhás István), Barátlakások harmadik cellacsoportja (Uzsoki András), Barátlakások második csoportjának „A” és „B” ürege (Cholnoky Jenő), „B”-barlang (Rómer Flóris), Priori lakás (Uzsoki András). Az Orosz-kő sziklafalában, a zöld jelzésű turistaút mentén, a pihenőhelytől nyugatra a harmadik üreg. A 2. sz. Barátlakástól körülbelül 30 méterrel van délnyugatra és 8 méterrel magasabban. Kettős üreg. Bejárata nyugat felé néz, 3 méter széles és 2,30 méter magas. Ez is el lehetett falazva, de ma már ebből csak néhány sor kő maradt. A bejárati első üreg 5 méter hosszú, falaiban bemélyedő polcok vannak. Ebből balra egy átjáró vezet a másik üregbe. A második üreg front felőli falát lőrészerű ablakokkal épített kőfal alkotja. Hossza 4,30 méter, szélessége átlagosan 3 méter. Az üregrendszer össztérfogata 60 köbméter. Kőzetanyaga hasonló, mint az előbb ismertetett Barátlakásoknál láttuk.

4. sz. Barátlakás. Egyéb elnevezései: 4. Barátlakás (Eszterhás István), 4-es sz. Barátlakás (Eszterhás István), 4-es sz. Remete-barlang (Eszterhás István), Barátlakások 2. cellacsoportja (Uzsoki András), Barátlakások harmadik csoportja

(Cholnoky Jenő), Refektorium (Uzsoki András). Az Orosz-kő sziklafalában, a zöld jelzésű turistaút mentén, a pihenőhelytől nyugatra a negyedik üreg. A 3. sz. Barátlakástól körülbelül 35 méterrel nyugatabbra, az út szintjétől lefelé nyílik, mert a törmelékszint eltakarja előterét. Tengerszint feletti magassága 171 méter körüli. Frontja észak-északkelet felé néz. Cholnoky Jenő (1932) térképe szerint bejárata a nyugati sarokban volt, jelenleg a keleti saroknál praktikusabb bemenni. Az objektum egyetlen téglafarmájú üreg. A fronttal párhuzamos hosszabbik oldala 9,70 méter, szélessége 3,80 méter, magassága 2,50 méter. A front felőli részt épített kőfal alkotja, ebben 3 ablak látszik (lehet, hogy 4 volt) a két végén befolyt törmelékűből. Térfogata 86 köbméter körüli. Kőzetanyaga hasonló, mint az 1. sz. Barátlakásé.

5. sz. Barátlakás. Egyéb elnevezései: 5. Barátlakás (Eszterhás István), 5-ös sz. Barátlakás (Eszterhás István), 5-ös sz. Remete-barlang (Eszterhás István), „A”-barlang (Rómer Flóris), Barátlakások első cellacsoportja (Uzsoki András), Barátlakások negyedik cellacsoportjának „A” és „B” ürege (Cholnoky Jenő), Nyugati kápolna (Uzsoki András), Szikla-templom (Cholnoky Jenő). Az Orosz-kő sziklafalában, a zöld jelzésű turistaút mentén a leginkább nyugaton lévő üreg. A 4. sz. Barátlakástól 25 méterrel nyugatra, az út szintjétől 2 méterrel magasabban. A tengerszint feletti magassága körülbelül 170 méter. Nem egyetlen üreg, hanem az 1952-es sziklaomlás által csonkolt üregrendszer. Előterének körülbelül a fele leszakadt (Cholnoky Jenő 1931-es térképén az egész rendszer szerepelt). Az eredetileg északra néző, téglalap alapú előtérből egy háromszög alapú rész maradt meg, melynek hosszabbik befogója 5,20 méter, rövidebbik pedig 4,50 méter, a mennyezet magassága az ép részekben 2,10 méter, az első részek felé fokozatosan magasodik a leszakadt rétegek hiánya miatt. Az előcsarnok közepén egy szűk, alacsony nyíláson keskeny (80 centiméter), 2 méteres folyosóra jutunk, mely a belső üregbe vezet. A belső üreg 4,70 méter hosszú, 3 méter széles, 2,10 méter magas. Benne a keleti falnál közepén egy téglafarmájú alakzat van faragással meghagyva. A belső üreg és a folyosó szintén faragással meghagyott fallal van elválasztva az előtértől. E falban az előbb már a folyosóval kapcsolatban említett keskeny ajtónyíláson kívül még van egy magasabb és egy alacsonyabb ablak, valamint egy szélesebb ajtónyílás is. Az üregrendszer összterfogata 67 köbméter. Kőzetanyaga hasonló, mint az 1. sz. Barátlakásé.

Forrás: internet

Rovatot összeállította: Szerkesztő

NEVETNI MINDIG JÓ – HUMOR

Szüreti szabályok

1. Sose kezdjük borivással a napot, a reggeli bor megfekszi a gyomrot, rátelepszik a mozgás központunkra, azonkívül kettős látás is kialakulhat.
Tapasztalt szüretelő törköly pálinkával indítja a reggelt féldecis kiszereelésben, ennek kiváló az értágító hatása, meg a muslincák sem jönnek ránk annyira, mint bor esetében.
2. Lehetőség szerint keveset tartózkodjunk napon, a szeptemberi-októberi napsütésben még ereje van, könnyen okozhat szédülést, kóválygást, egyensúlyi zavarokat.
Ha tehetjük, vonuljunk a pince hűvösébe, a megfáradt, kitikkadt szervezet itt tud igazán akkumulálódni.
3. Ernyőt, botot sose vigyünk magunkkal a pincébe, ez tudniillik a lépcsőn való lezuhanásunkban akadályozhatja a biztos talajfogást, plusz a poharakat is leverhetjük vele, ami újabb bajforrás lehet. (Vágásos sérülések)
4. A lopót mindig bal kézzel fogjuk, így szabad jobb kezünkkel megtámaszthatjuk szüretelő társunkat.
5. Sose vedeljük a bort, csak hörpöljük, kortyolgassuk. A vedelő borivó nem esztétikus, beárnyékolja az egész szüretet, azon kívül a saját kezére is rá szokott lépni.
6. Ne kívánd meg felebarátod borát, ott a tiéd!
7. Óránként, kétóránként jöjjünk fel a pincéből, nézzük meg hol tart a szüret, mire jutottak az asszonyok és a gyerekek. Ha a tőkék között szemlélődünk, kapaszkodjunk erősen a karókba, lábunkat próbáljuk meg ciklikusan egymás elé rakni.
8. Az éneklés (Részeg vagyok rózsám), szavalás (Ej, dönts a tőkét), jótékonyan hat tudőre, szívre, növeli az együvé tartozás érzését, meg a seregélyek is elmennek tőle a környékről.
9. A házassági ígéretekkel csínján kell bánni, ez másnap rossz közérzetet okozhat.
10. Szüreti összeszólalkozásoknál bicskát, hordódongát nem illik használni, kínáljuk meg óborral az ellenfelet, az majd leteríti.
11. Ha beszédünkben már túlságosan sok a mássalhangzó taglejtésekkel is kifejezhetjük magunkat. Ennél kifejezőbb, ha csak ott ülünk a sarokba támasztva.
12. Pincelépcsőre ne feküdjünk le aludni, mert átesnek rajtunk poharastól, lopóstól.
13. Reggelre kelve ne ijedjünk meg a táskás szemű, piros orrú embertől a tükörben.
Megvan szegénynek a maga baja...

Rovatot összeállította: Szerkesztő

VIRÁGSZIROM – IDÉZETEK, VERSEK

Csuka Zoltán: Halk őszi dal

Égbolt vagy. Fölém hajolsz.
Bölcső vagy. Ringatsz szelíden.
Szájadon szőlőfürt érik.
Csók vagy. Nektáros, édes ízem.
Elkísérsz, mint az égbolt.
Nappal a nap ragyog rólad,
Éjszaka kigyúlnak a csillagok,
Szemed sugaráról dalolnak.
Itt van az ősz már, de hiába,
Nincs, nincsen elmúlás véled,
Fölém borulsz még síromban is,
És akkor is, ott is, benned élek.

Bíró András: Sült gesztenyék

Gesztenyét vettem a Körúton.
Tíz fillér volt az öt kicsi darab.
Zsebembe süllyesztettem őket,
Hogy egy kis meleget adjanak.
Sárga fákról hullt a sok levél,
A Nagykörúton ősz volt és hideg,
Csak a zsebemben izzott öt szelíd,
Meleg fényű gesztenyesziget.
Föltámadt a szél, s haragjában
Megríkatta a körúti fákat,
Én mosolyogtam, mert a melegség
A gesztenyéktől szívemig áradt.

Impresszum

SzemFüles

Kiadja: Siketvakok Országos Egyesülete
Hungarian Deafblind Association

Székhely: 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 39.
Levelezési cím: 1053 Budapest, Múzeum körút 3. II. em.1.
Telefon: 06-1/361-2007
Fax: 06-1/209-5829
E-mail: siketvakok@gmail.com

Számlaszám: 10409015-90117325-00000000
Adószám: 18061031-1-42

Felelős kiadó: Gangl Tamás, elnök
Felelős szerkesztő: Földesiné Juhász Viktória

